

**Бережіть себе та своїх
близьких!**



**Навчально-методичний центр
цивільного захисту та безпеки
життєдіяльності
Кіровоградської області**

**ЧИМ НЕБЕЗПЕЧНА ВИГРІБНА
ЯМА?**



м. Кропивницький

Наша адреса:

Україна, 25009, Кіровоградська обл.,
місто Кропивницький, вул.Глинки,
будинок 2
тел. 0522 330 015
e-mail: nmc.kirovohrad@dsns.gov.ua
сайт: www.kr.dsns.gov.ua
ми у Facebook:



Будь-яка яма є небезпекою. Там, де є гній або каналізація, утворюються отруйні гази. Один із найнебезпечніших – сірководень. Це дуже підступний газ, має виражений запах тухлих яєць і оскільки він важчий за повітря, то його скупчення найчастіше спостерігається у вигрібних ямах і каналізаційних колодязях.

З настанням спекотної погоди процес накопичення отруйних газів в каналізаційних колодязях та резервуарах стає інтенсивніше. Отруєння клоачними газами в 50% випадків виявляються смертельними. А страждають, як правило, ті, хто не ставить на перший план власну безпеку.

У колодязях та інших підземних комунікаціях рідко спостерігається присутність якого-небудь одного газу. Зазвичай це коктейль з декількох газів, вдихання яких може призвести до миттєвої втрати свідомості і загибелі.

Викид клоачного (каналізаційного) газу спричиняє миттєву втрату свідомості і людина вже не може вибратися з колодязя. Кожен, хто намагається їй допомогти, не застосовуючи ізолюючі засоби захисту (пртигаз) або спускається в яму (колодязь) до того, як вивітриться газ, одразу гине.

Порівняно з іншими нещасними випадками, отруєння каналізаційними газами зустрічаються НЕчасто. Ці гази містять продукти гниття органічних речовин (сірководень, аміак, нижчі вуглеводні). Несприйнятливність запаху сірководню при його високих концентраціях і нейтротоксичність є причинами раптової втрати свідомості постраждалими, це є передумовою для масових уражень організму.

Приватна каналізація – яма або септик? Вигрібна яма або септик?

Всі за і проти

Для накопичення каналізаційних стоків у приватному секторі широко використовують

вигрібні, або, як їх ще називають, зливні ями. Це старий дідівський спосіб, коли в землі викопується глибока яма, стінки якої можуть бути обкладені цеглою або бетонними кільцями. Дно залишають ґрунтовим для дренажу стічної рідини, тобто такий резервуар не є герметичним. Просто, дешево і сердито. І, головне, екологічно небезпечно, оскільки неочищені стічні води з усіма їх забрудненнями – фекалії, побутова хімія та інше, всмоктуються у землю крізь дно і стінки, потрапляючи у ґрунт і ґрунтові води. До того ж неприємний запах на вашій присадибній ділянці забезпечений.

Переваги вигрібної ями:

- Простота реалізації – можна зробити власними силами;
- Економія коштів – для облаштування знадобиться мінімум матеріалів;
- Відсутність необхідності частого відкачування (тільки у випадку з дренажною ямою у порівнянні з герметичною);
- Можна поєднати із ще однією ямою для отримання системи у вигляді примітивного септика

Недоліки вигрібної ями:

- Вигрібні ями без гідроізоляції заборонені санітарними нормами;
- Висока ступінь забруднення навколишнього середовища (дренажна яма);
- Короткий термін служби, замулювання в міру експлуатації, утворення водонепроникної кірки на стінках і дні, поганий відтік води, що вимагає частішого відкачування і чищення;
- Регулярна відкачка у випадку з герметичною вигрібною ямою;
- Економічно не вигідно і організаційно складно при великих обсягах стоків;

- Необхідність забезпечення під'їзду до ями асенізаційної машини, додаткові витрати;
- Використання додаткових коштів для обслуговування (біо- і хімпрепарати);
- Промерзання ями в зимовий період і погана пропускну здатність;
- Поширення неприємних запахів, шкідливих бактерій.

Переваги септика:

- Безпека для навколишнього середовища;
- Відсутність необхідності частого відкачування;
- Різноманітність ємностей в залежності від обсягу стічних вод;
- Біосептик не вимагає додавання бактерій;
- Практично повна відсутність неприємного запаху;
- Практичність і зручність експлуатації;
- Тривалий термін служби (біосептик до 50 років).

Недоліки септика:

- Висока вартість;
- Енергозалежність (біосептик);
- Необхідно обслуговувати фільтруючий дренаж кожні 5-8 років (септик з дренажним полем).

При виконанні робіт з очищення вигрібних ям необхідно мати наступне запобіжне і захисне пристосування:

- індивідуальні запобіжні пояси на кожного працюючого з лямками і мотузками;
- мотузка з карабіном та сигнальний жилет;
- захисна каска;
- ізолюючий пртигаз з шлангом довжиною на 2 м більше глибини колодязя (вигрібної ями), але не більше за 12 м.

Тобто, це означає, що без спеціального обладнання не можна виконувати будь-які дії з вигрібною ямою!